

Til
Fiskeridirektoratet

Vår dato: 25.03.2026

Deres dato: 10.02.2026

Vår referanse:

Deres referanse: 26/5069

Høring – Forslag til kriterier for dispensasjon og til overgangsordning for nye krav til automatiske vekter og veiesystem

Sjømat Norge viser til høringsbrev fra Fiskeridirektoratet om forslag til kriterier for dispensasjon og utforming av overgangsordning på bakgrunn av nye krav til automatiske vekter og veiesystem, datert 10. februar 2026.

Sjømat Norge er tilfreds med at det blir innført krav om automatiske vekter og veiesystem, men vil understreke at det også etter at dette er på plass vil være nødvendig at Fiskeridirektoratet har høy prioritet av fysisk landingskontroll.

I høringsnotatet vises det til at de nye kravene, som innføres fra 1. januar 2027 i pelagisk sektor og 1. januar 2028 for hvitfisk, skalldyr og andre viltlevende marine ressurser, vil bidra til at landet fangst registreres riktig på landings- og sluttседdel, til bedre etterprøvnbarhet, og dermed også til økt tillit til fiskerinæringen og fiskerikontrollen. Sjømat Norge er enig i dette og viser til at en forbedret landingskontroll er helt nødvendig for å øke tilliten til næringen og for å bidra til like konkurransevilkår for alle aktører.

Sjømat Norge har i flere år vært en sterk pådriver for innføring av krav om automatiske vekter og veiesystemer. De teknologiske forutsetningene for innføring av et slikt krav har vært til stede i flere år, men det registreres at høringsnotatet beskriver flere pågående prosesser som må slutføres for at ordningen skal kunne fungere. Sjømat Norge forutsetter at Fiskeridirektoratet og andre involverte parter sørger for at alle forutsetninger er på plass i god tid før kravene trer i kraft, og legger til grunn at næringen inviteres til et nært samarbeid om dette der det er naturlig.

Sjømat Norge er generelt imot unntaksordninger og dispensasjonsadganger basert på størrelse. Ressurskontroll er et avgjørende område når det gjelder å sikre like konkurransevilkår og det kan generelt ikke aksepteres at større selskap påføres økte kostnader samtidig som vi ikke lukker mulighetsrommet for ressurskriminalitet for mindre anlegg. Sjømat Norge registrerer at kravet om automatisk veiesystem vil gjelde alle aktører, og at en dispensasjon fra dette vil være aktuelt bare i spesielle tilfeller.

Forslag om overgangsordning

Det blir foreslått en overgangsordning som gir midlertidig fritak fra krav om lagring av hendelsesdata. Overgangsordningen skal være for tilfeller der et anlegg har umiddelbart behov

for å kjøpe ny hovedvekt i perioden fra kravene ble vedtatt og frem til de trer i kraft, og det ennå ikke finnes løsninger på markedet for lagring av hendelsesdata.

Det foreslås en treårs varighet der formålet er unngå risiko for at investeringer får kort levetid. Det vises til ordningen antas å omfatte en liten gruppe aktører og at fritaket kun vil gjelde lagring av hendelsesdata. Aktører som blir omfattet vil fortsatt være underlagt krav om automatisk vekt og automatisk veiesystem.

Sjømat Norge mener det må unngås at det gis en overgangsordning som er unødvendig lang. De fysiske enhetene ved en ny vekt vil være forberedt for lagring av hendelsesdata selv om løsningene for dette ikke vil være tilgjengelig på investeringstidspunktet. Det vil kun være en oppgradering av programvare som er nødvendig og det må være krav om at dette gjennomføres så tidlig som mulig etter at det er kommet slike løsninger.

Forslag til kriterier dispensasjon fra krav om automatisk vekt

Forslaget innebærer at dispensasjon kan gis når det foreligger et 'særlig tilfelle'. Vurderingen skal bygge på mengden fisk som landes, antall landinger pr år og kostnadene knyttet til anskaffelse av utstyr. I tillegg til omsetningsverdi vil det bli sett hen til type mottaksanlegg, mottaksstruktur, hvordan fangsten mottas og evt. produseres. Eksempler som trekkes frem er bl.a. restauranter, detaljister og kaisalg.

Det bes også om innspill på om det er spesielle arter eller type landinger hvor det ikke vil være formålstjenlig eller praktisk svært utfordrende med bruk av automatisk vekt og der kostnadene ikke står i forhold til nytten.

Sjømat Norge er generelt opptatt av at kravene må være like for alle, men det er likevel klart at krav om automatisk vekt ikke vil være hensiktsmessig for alle. Noen anlegg har en type aktivitet som gjør at det ikke er hensiktsmessig eller naturlig å stille krav om automatisk vekt. Det gjelder bl.a. anlegg som kjøper kokte reker flere steder som hentes med bil og veies på anlegget samt spesialiserte anlegg som kun kjøper f.eks. taskekrabbe eller hvalkjøtt. Dette er eksempler på anlegg der det ikke er hensiktsmessig ut fra praktiske forhold å bruke automatisk vekt og der råstoffmengden ikke er begrenset av knappe kvoter.

Forslag til kriterier for fritak fra krav om automatisk vekt og hendelsesdata

Det foreslås en dispensasjonsordning hvor det kan gis fritak fra krav om automatisk vekt og fra krav om lagring av hendelsesdata. Ordningen skal, etter forslaget, treffe de minste anleggene målt etter omsetningsverdi.

Sjømat Norge mener det må være like krav for alle, og går imot at det gis dispensasjon fra krav om lagring av hendelsesdata. Et slikt fritak vil være uheldig ettersom det gir større rom for og mindre risiko ved manipulering. Dersom det likevel blir innført en slik regel, må dispensasjonen gjøres tidsavgrenset. Det vises til at det er grunn til å forvente at løsninger for lagring av hendelsesdata blir tilgjengelig for alle i løpet av rimelig tid.

Forslag til kriterier for dispensasjon fra krav om automatisk veiesystem

Det legges opp til en svært begrenset bruk av dispensasjonsadgangen fra kravet om automatisk veiesystem. Den skal være en 'sikkerhetsventil' for uventede situasjoner og tilfeller der det vil være nødvendig å vurdere dispensasjon.

Sjømat Norge viser til at det ikke er anført noe om hvilke situasjoner som skal kunne kvalifisere til dispensasjon. Dette er uheldig. Sjømat Norge forutsetter at dispensasjonsadgangen praktiseres svært strengt og at eventuelle dispensasjoner som gis må knytte seg til 'nødtilfeller' og ha kort varighet.

Andre kommentarer

Sjømat Norge anser at innføring av krav om automatisk vekt og veiesystemer som et viktig fremskritt, men vil understreke at landingskontrollen vil være utilfredsstillende også etter at dette er trådt i kraft. Det er derfor nødvendig at det raskt kommer på plass løsninger og krav som kan pålegges som supplement til automatisk veiesystem, spesielt krav om kameraovervåking. Sjømat Norge mener dette er svært viktig å få på plass raskt, og forutsetter at arbeidet med å få på plass slike krav forseres.

Vennlig hilsen,
Sjømat Norge

Martine Werring-Westly
Direktør industri

Jørn Pedersen
Fagsjef industri